

Justitieutskottets verksamhet riksmötet 2023/24

Utskottets ämnesområden

Justitieutskottet bereder ärenden om

- domstolarna
- arrendenämnderna och hyresnämnderna
- åklagarväsendet
- polisväsendet
- rättsmedicin
- kriminalvården
- brottsbalken, rättegångsbalken och lagar som ersätter eller har nära samband med föreskrifter i dessa balkar
- anslagen inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Utskottets sammansättning

Inledning

Under riksmötet 2023/24 hade utskottet den sammansättning som framgår nedan. Fem av ledamöterna tillhörde Socialdemokraterna, fyra Sverigedemokraterna, tre Moderaterna, en Centerpartiet, en Vänsterpartiet, en Kristdemokraterna, en Miljöpartiet och en Liberalerna.

Ordförande i utskottet var Richard Jomshof (SD) och vice ordförande var Ardalan Shekarabi (S).

Ledamöter

1. Richard Jomshof (SD) ordförande
2. Ardalan Shekarabi (S) vice ordförande
3. Louise Meijer (M)
4. Annika Strandhäll (S)
5. Adam Marttinen (SD)
6. Petter Löberg (S)
7. Mikael Damsgaard (M)
8. Anna Wallentheim (S)
9. Katja Nyberg (SD)
10. Mattias Vepsä (S)
11. Charlotte Nordström (M)
12. Gudrun Nordborg (V)
13. Torsten Elofsson (KD)
14. Ulrika Liljeberg (C)
15. Pontus Andersson Garpvall (SD)
16. Juno Blom (L), t.o.m. 2024-03-01
Martin Melin (L), fr.o.m. 2024-03-06
17. Rasmus Ling (MP)

Suppleanter

1. Mats Arkhem (SD)
2. Sanna Backeskog (S)
3. Fredrik Kärrholm (M)
4. Lars Isacsson (S)
5. Lars Andersson (SD)
6. Carina Ödebrink (S)
7. Noria Manouchi (M)
8. Gustaf Lantz (S)
9. Victoria Tiblom (SD)

10. Serkan Köse (S)
11. Ellen Juntti (M)
12. Lotta Johnsson Fornarve (V)
13. Ingemar Kihlström (KD)
14. Malin Björk (C)
15. Mauricio Rojas (L)
16. Ulrika Westerlund (MP)
17. Sten Bergheden (M)
18. Sara-Lena Bjälkö (SD)
19. Lars Wistedt (SD)
20. Lorena Delgado Varas (V)
21. Helena Vilhelmsson (C)
22. Gudrun Brunegård (KD)
23. Märta Stenevi (MP), t.o.m. 2024-05-17
24. Martin Melin (L), t.o.m. 2024-03-06
25. Robert Hannah (L)
26. Camilla Rinaldo Miller (KD)
27. Annika Hirvonen (MP)
28. Kajsa Fredholm (V)
29. Marcus Wennerström (S), t.o.m. 2024-04-30
30. Lars Larsson (SD), t.o.m. 2023-10-08
31. Patrik Karlson (L), fr.o.m. 2024-03-06
32. Katarina Luhr (MP), fr.o.m. 2024-05-17

Extra suppleanter

Marcus Wennerström (S), t.o.m. 2024-04-30 under Gustaf Lantz (S) ledighet
Lars Larsson (SD), t.o.m. 2023-10-08 under Sara-Lena Bjälkö (SD) ledighet
Amanda Palmstierna (MP), fr.o.m. 2024-04-22, t.o.m. 2024-05-31 under Märta Stenevis (MP) ledighet

Kansli

Utskottet biträddes av ett kansli bestående av:

Thomas Lindstam, kanslichef t.o.m. 2023-09-14

Anna-Lena Hultgård Sancini, kanslichef fr.o.m. 2023-09-15, t.o.m. 2023- 12- 10

Gunilla Berglund, kanslichef fr.o.m. 2023-12-11

Miriam Kantor, utskottsråd, fr.o.m. 2024-09-01

Jaennice Fährlin, föredragande

Martin Englund Krafft, föredragande

Elizabeth Lindell, föredragande

Mushka Pistol, föredragande, t.o.m. 2023-09-29

Emma Wännström, föredragande

Erik Öström, föredragande

Sara Dadnahal, utskottshandläggare

Virpi Torkkola, utskottsassistent

Utskottets verksamhet

Inledning

Utskottet har under riksmötet hållit 45 utskottssammanträden. Sammanträdestiden uppgick till ca 32 timmar.

Under riksmötet behandlade utskottet 13 propositioner, sju skrivelser från regeringen och 92 motionsyrkanden som hade väckts med anledning av dessa propositioner och skrivelser, samt en redogörelse från JPSG-delegationen. Vidare behandlade utskottet ca 660 yrkanden i motioner från allmänna motions-tiden 2023/24.

Sammanlagt lämnade utskottet 31 betänkanden och två utlåtanden till kammaren. Utskottet lämnade sex yttranden till andra utskott. Verksamheten bestod vidare av arbete med EU-frågor, utvärdering och uppföljning samt forsknings- och framtidsfrågor. Utskottet genomförde en resa under riksmötet.

Betänkanden och utlåtanden

Utskottet lämnade under riksmötet följande betänkanden och utlåtanden till kammaren.

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet (JuU1)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2023/24:1 utgiftsområde 4 Rättsväsendet samt elva yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns fyra särskilda yttranden. Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstod från ställningstagande när det gällde budgetbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ekonomiska sanktioner mot terrorism (JuU2)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2022/23:137 Ekonomiska sanktioner mot terrorism och ett yrkande i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandet.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Vissa frågor om justitieråd och om advokater (JuU3)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2022/23:135 Vissa frågor om justitieråd och om advokater. Inga följdmotioner väcktes med anledning av propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Skjutvapen och explosiva varor – skärpta straff för de allvarligare brotten (JuU4)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:33 Skjutvapen och explosiva varor – skärpta straff för de allvarligare brotten, två yrkanden i följdmotioner och ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns två reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ändringar i regelverket om överlämnande enligt en europeisk och nordisk arresteringsorder (JuU5)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:37 Ändringar i regelverket om överlämnande enligt en europeisk och nordisk arresteringsorder. Inga följdmotioner väcktes med anledning av propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Riksrevisionens rapport om Polismyndighetens arbete med särskilda händelser riktade mot organiserad brottslighet (JuU6)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2022/23:127 Riksrevisionens rapport om Polismyndighetens arbete med särskilda händelser riktade mot organiserad brottslighet, ett yrkande i en följdmotion och ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå motionsyrkandena och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Riksrevisionens rapport om Polismyndighetens hantering av mängdbrott (JuU7)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2022/23:129 Riksrevisionens rapport om Polismyndighetens hantering av mängdbrott, ett yrkande

i en följdmotion och ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå motionsyrkandena och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns en reservation och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Skärpt återbetalningsskyldighet i brottmål (JuU8)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:46 Skärpt återbetalningsskyldighet i brottmål och ett yrkande i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandet.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Redovisning av användningen av hemliga tvångsmedel under 2022 (JuU9)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:47 Redovisning av användningen av hemliga tvångsmedel under 2022 och ett yrkande i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå motionsyrkandet och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns en reservation och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

2023 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild kontroll av vissa utlännningar (JuU10)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:45 2023 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild kontroll av vissa utlännningar. Inga följdmotioner väcktes med anledning av skrivelsen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Tillfälliga förbud att transportera personer utan giltiga identitetshandlingar till Sverige (JuU11)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:62 Tillfälliga förbud att transportera personer utan giltiga identitetshandlingar till Sverige och tre yrkanden i tre följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns en reservation och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Preventiva vistelseförbud (JuU12)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:57 Preventiva vistelseförbud, tio yrkanden i följdmotioner och ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns sju reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Säkerhetszoner (JuU13)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:84 Säkerhetszoner och 18 yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns åtta reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Vapenfrågor (JuU14)

I betänkandet behandlade utskottet 19 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 om vapenfrågor.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns två reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Terrorism (JuU15)

I betänkandet behandlade utskottet ca 20 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området terrorism.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns två reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Polisfrågor (JuU16)

I betänkandet behandlade utskottet ca 210 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området polisfrågor.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 22 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Kriminalvårdsfrågor (JuU17)

I betänkandet behandlade utskottet ca 50 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 om kriminalvårdsfrågor.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 18 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Våldsbrott och brottsoffer (JuU18)

I betänkandet behandlade utskottet 110 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området våldsbrott och brottsoffer.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 22 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Unga lagöverträdare (JuU19)

I betänkandet behandlade utskottet ca 30 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området unga lagöverträdare.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns elva reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Straffrättsliga frågor (JuU20)

I betänkandet behandlade utskottet ca 140 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 om straffrättsliga frågor.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 13 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Processrättsliga frågor (JuU21)

I betänkandet behandlade utskottet ca 60 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 om processrättsliga frågor.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns nio reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

EU:s färdplan för att bekämpa narkotikahandel och organiserad brottslighet (JuU22)

I utlåtandet granskade utskottet kommissionens meddelande om EU:s färdplan för att bekämpa narkotikahandel och organiserad brottslighet (COM(2023) 641).

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga utlåtandet till handlingarna.

I utlåtandet fanns en motivreservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism – förebygga, förhindra, skydda och hantera (JuU23)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:56 Nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism – förebygga, förhindra, skydda och hantera och fyra yrkanden i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå motionsyrkandena och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns två reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Preventiva tvångsmedel för att förebygga och förhindra allvarliga brott (JuU24)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:117 Preventiva tvångsmedel för att förebygga och förhindra allvarliga brott och 16 yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns nio reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

(JuU25)

Beteckningen har inte använts.

Bättre möjligheter att verkställa frihetsberövanden (JuU26)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:108 Bättre möjligheter att verkställa frihetsberövanden och tre yrkanden i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns två reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Sveriges deltagande i Europeiska åklagarmyndigheten (JuU27)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:87 Sveriges deltagande i Europeiska åklagarmyndigheten. Inga följdmotioner väcktes med anledning av propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag.

I betänkandet fanns två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Stärkt skydd för vissa polisanställda (JuU28)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:102 Stärkt skydd för vissa polisanställda och två yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns två reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet (JuU29)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:67 Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet, ca 20 yrkanden i följdmotioner och åtta yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns 14 reservationer och två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till förordning om stärkt polissamarbete i fråga om människosmuggling och att stärka Europols stöd för att förebygga och motverka sådan brottslighet (JuU30)

I utlåtandet behandlade utskottet kommissionens förslag till förordning om förstärkning av polissamarbetet för att förebygga, upptäcka och utreda migrantsmuggling och människohandel och om förstärkning av Europols stöd till förebyggande och bekämpande av sådana brott samt om ändring av förordning (EU) 2016/794 (COM(2023) 754).

Utskottet föreslog att riksdagen skulle besluta att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets rådets och kommissionens ordförande i enlighet med 10 kap. 3 § riksdagsordningen. Utskottet ansåg att kommissionens förslag i delar stred mot subsidiaritetsprincipen.

I utlåtandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Barriärer mot brott – en socialpreventiv strategi mot kriminella nätverk och annan brottslighet (JuU31)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:68 Barriärer mot brott – en socialpreventiv strategi mot kriminella nätverk och annan brottslighet och fem yrkanden i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå motionsyrkandena och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns fem reservationer och två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Redogörelse för verksamheten inom den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol och riksdagsdelegationens arbete under 2023 (JuU32) (redog. 2023/24:Europol1)

I betänkandet behandlade utskottet redogörelse 2023/24:Europol1 Redogörelse för verksamheten inom den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol och riksdagsdelegationens arbete under 2023. Inga följdmotioner väcktes med anledning av redogörelsen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga redogörelsen till handlingarna.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Yttranden till andra utskott

Utskottet lämnade under riksmötet följande yttranden:

- *JuU1y* till konstitutionsutskottet (KU) över en promemoria som tagits fram inom KU om uppföljning av riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen
- *JuU2y* till socialutskottet över ett utkast till utskottsinitiativ om könstillhörighetslagstiftning
- *JuU3y* till socialutskottet över regeringens proposition 20 om 23/24:81 Begränsningar och kontroll i fråga om elektroniska kommunikationstjänster och besök på särskilda ungdomshem
- *JuU4y* till konstitutionsutskottet (KU) över regeringens proposition 2023/24:93 En tydligare bestämmelse om hets mot folkgrupp
- *JuU5y* till skatteutskottet över regeringens proposition 2023/24:132 Ny tullbefogenhetslag
- *JuU6y* till utrikes- och försvarsutskottet över regeringens proposition 2023/24:141 Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater.

EU-ärenden

Subsidiaritetsprövningar

Under riksmötet gjorde utskottet sex subsidiaritetsprövningar av förslag till rättsakter från EU-kommissionen.

Utskottet ansåg att följande förslag i delar stred mot subsidiaritetsprincipen:

- Kommissionens förslag till förordning om stärkt polissamarbete i fråga om människosmuggling och att stärka Europols stöd för att förebygga och motverka sådan brottslighet COM(2023) 754 (utl. JuU30).

I följande fem fall ansåg utskottet att förslagen inte stred mot subsidiaritetsprincipen:

- Kommissionens förslag till ändring av direktiv 2012/29/EU om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF COM(2023) 424
- Kommissionens förslag till beslut om ändring av direktiv 2014/62/EU vad gäller vissa rapporteringskrav COM(2023) 582
- Kommissionens förslag till direktiv om fastställande av minimireglar för att förhindra och motverka hjälp till olovlig inresa, transitering och vistelse i unionen samt om ersättande av rådets direktiv 2002/90/EG och rådets rambeslut 2002/946/RIF COM(2023) 755
- Kommissionens förslag till förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1232 om ett tillfälligt undantag från vissa bestämmelser i direktiv 2002/58/EG i syfte att bekämpa sexuella övergrepp mot barn på nätet COM(2023) 777

- Kommissionens förslag till direktiv om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och material med sexuella övergrepp mot barn samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (omarbetning) COM(2024) 60.

En redogörelse för utlåtande JuU30 finns ovan i avsnittet Betänkanden och utlåtanden.

Granskningar

Under riksmötet granskade utskottet följande EU-dokument:

- Kommissionens meddelande om EU:s färdplan för att bekämpa narkotikahandel och organiserad brottslighet (COM(2023) 641) (utl. JuU22).

En redogörelse för utlåtandet (JuU22) finns ovan i avsnittet Betänkanden och utlåtanden.

EU-frågor

Information

Under riksmötet informerade regeringen om EU-frågor vid nio sammanträden enligt följande:

- Den 14 september 2023 informerade statssekreterare Charlotte Kugelberg utskottet om resultatet av det svenska EU-ordförandeskapet.
- Den 21 september 2023 informerade statssekreterare Charlotte Kugelberg utskottet inför ministerrådets (RIF) möte den 28 september 2023.
- Den 16 november 2023 informerade statssekreterare Mikael Kullberg utskottet om trepartsmöten om direktivet om skydd mot uppenbart ogrundade rättsprocesser för personer som deltar i den offentliga debatten (SLAPP), trepartsmöten om ändringar i förordningen om Schengens gränskodex och om pågående förhandlingar på det straffrättsliga området.
- Den 30 november 2023 informerade statssekreterare Mikael Kullberg utskottet inför ministerrådets (RIF) möte den 4–5 december 2023.
- Den 18 januari 2024 informerade statssekreterare Charlotte Kugelberg utskottet om Sveriges deltagande i Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo).
- Den 1 februari 2024 informerade statssekreterare Charlotte Kugelberg utskottet om studiebesök i Antwerpen och lanseringen av en europeisk hamnallians och om förhandlingsläget när det gäller förslaget till förordning om insamling och överföring av förhandsinformation om passagerare (API), förslaget till reviderad förordning om kodex om Schengengränserna samt direktivförslaget om mäns våld mot kvinnor och våld i hemmet.
- Den 29 februari 2024 informerade statssekreterare Charlotte Kugelberg utskottet inför ministerrådets (RIF) möte den 4–5 mars 2024 och om

förhandlingsläget när det gäller förslaget till förordning om överföring av straffrättsliga förfaranden.

- Den 7 maj 2024 informerade statssekreterare Charlotte Kugelberg utskottet om förhandlingsläget när det gäller direktivförslaget om bekämpningen av korruption och ändring av brottsofferdirektivet och om EU:s strategiska agenda.
- Den 13 juni 2024 informerade statssekreterare Mikael Kullberg utskottet om förhandlingsläget när det gäller förslaget till förordning om stärkt polissamarbete i fråga om människosmuggling och människohandel och att stärka Europols stöd för att förebygga och motverka sådan brottslighet samt förslaget till förordning för att förebygga och bekämpa sexuella övergrepp mot barn.

Överläggningar

Utskottet överlade med regeringen vid sex tillfällen enligt följande:

- Den 14 september 2023 överlade utskottet med statssekreterare Charlotte Kugelberg om förslaget till förordning för att bekämpa sexuella övergrepp mot barn (prot. 2023/24:1).
- Den 14 september 2023 överlade utskottet med statssekreterare Charlotte Kugelberg om förslaget till revidering av EU:s brottsofferdirektiv (prot. 2023/24:1).
- Den 1 februari 2024 överlade utskottet med statssekreterare Anders Hall om förslaget till direktiv om minimiregler för att förhindra och motverka hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse i EU (prot. 2023/24:16).
- Den 1 februari 2024 överlade utskottet med statssekreterare Charlotte Kugelberg om förslaget till förordning om stärkt polissamarbete i fråga om människosmuggling och att stärka Europols stöd för att förebygga och motverka sådan brottslighet (prot. 2023/24:16).
- Den 16 april 2024 överlade utskottet med statssekreterare Mikael Kullberg om förslaget till ändringsdirektiv om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och material med sexuella övergrepp mot barn (prot. 2023/24:30).
- Den 18 juni 2024 överlade utskottet med statssekreterare Mikael Kullberg om förslaget till förordning om fastställande av regler för att förebygga och bekämpa sexuella övergrepp mot barn (prot. 2023/24:43).

Information under utskottssammanträden

Under riksmötet fick utskottet muntlig information vid ett antal sammanträden, utöver vad som redovisats i avsnittet EU-frågor, enligt följande:

- Den 3 oktober 2023 informerade justitieminister Gunnar Strömmer utskottet om aktuella frågor inom Justitiedepartementet.

- Den 9 november 2023 informerade generaldirektör Anders Alenskrär vid Brottsoffermyndigheten utskottet om myndighetens verksamhet.
- Den 16 november 2023 informerade utredarna Lisa Westfelt och Monika Karlsson vid Brottsförebyggande rådet (Brå) utskottet om rapporten Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år (rapport 2023:8).
- Den 28 november 2023 informerade justitieminister Gunnar Strömmer utskottet om bl.a. Kriminalvården.
- Den 18 januari 2024 informerade Jonas Trolle, chef vid Center mot våldsbekämpande extremism och Robert Kindroth, bitr. chef, om centrets verksamhet.
- Den 25 januari 2024 informerade utredarna Anna Öström och Anna Hansson vid Brottsförebyggande rådet (Brå) om rapporten Polisens arbete med profilering och likabehandling (rapport 2023:12).
- Den 1 februari 2024 informerade Karin Erlingsson, utredare, och Emelie Smiding, utredningssekreterare, om departementspromemorian Ds 2023:31 Säkerhetszoner – ökade möjligheter för polisen att visitera för att förebygga brott (Ds 2023:31).
- Den 27 februari 2024 presenterade riksrevisor Helena Lindberg rapporten Statens skydd av hotade personer – brister i omfattning och effektivitet (RiR 2024:1).
- Den 29 februari 2024 informerade säkerhetspolischef Charlotte von Essen utskottet om Säkerhetspolisens hantering av det aktuella säkerhetshotet mot Sverige.
- Den 7 mars 2024 informerade rapportförfattaren Anna Hedlund, lektor i socialantropologi, om Studieförbundet Näringsliv och Samhälles (SNS) rapport Avhopp från kriminella grupperingar i storstäderna. Hur fungerar kommunernas verksamhet?
- Den 19 mars 2024 informerade justitieminister Gunnar Strömmer om aktuella frågor.
- Den 2 april 2024 informerade jämställdhetsminister Paulina Brandberg utskottet om beredningen av förslagen i betänkandet Ett utökat skydd mot diskriminering (SOU 2021:94) inom ramen för ärendet Säkerhetszoner (JuU13).
- Den 11 april 2024 lämnade företrädare från Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen information till utskottet inom ramen för ärendet EU:s färdplan för att bekämpa narkotikahandel och organiserad brottslighet (JuU22).
- Den 25 april 2024 informerade rapportförfattarna Arizo Karimi, docent i nationalekonomi, och Hanna Mühlrad, forskare i nationalekonomi, om Studieförbundet Näringsliv och Samhälles (SNS) rapport Våld i nära relationer: riskfaktorer och konsekvenser (SNS Analys 102).
- Den 2 maj 2024 informerade Johanna Skinnari, biträdande enhetschef vid Brottsförebyggande rådet (Brå), utskottet om rapporten 2024:2 Möjliggörare för kriminella nätverk – Om möjliggörare i kommunal, statlig och privat sektor.

- Den 14 maj 2024 informerade rikspolischef Petra Lundh, biträdande rikspolischef Stefan Hector och Martin Valfridsson, chef för avdelningen för särskilda utredningar, utskottet med anledning av uppgifter i media om infiltration av kriminella.
- Den 16 maj 2024 informerade rapportförfattaren Carina Gunnarson, forskare vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) utskottet om Studieförbundet Näringsliv och Samhälles (SNS) rapport Den sårbara staten – En forskningsöversikt om hur organiserad brottslighet påverkar stat och kommun.
- Den 30 maj 2024 informerade företrädare från Säkerhetspolisen, Polismyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Myndigheten för psykologiskt försvar utskottet om hur systematiserad desinformation påverkar rikets säkerhet och förtroendet för det demokratiska systemet.
- Den 13 juni 2024 informerade riksrevisor Helena Lindberg om rapporterna Otillräckliga insatser när barn misstänks för grova brott (RiR 2024:9) och Verktyg för förändring – Kriminalvårdens behandlingsverksamhet (RiR 2024:13).
- Den 18 juni 2024 informerade justitieminister Gunnar Strömmer och säkerhetspolischef Charlotte von Essen utskottet om det aktuella säkerhetsläget.

Information under utskottsbesök

- Den 23 november 2023 besökte utskottet anstalten Hall.
- Den 30 januari 2024 besökte utskottet Advokatsamfundet.

Offentliga sammanträden

Utskottet genomförde inte något offentligt sammanträde under riksmötet.

Uppföljning och utvärdering

Utskottet har en arbetsgrupp för beredning av frågor om uppföljning och utvärdering samt forskning och framtid. Under riksmötet har följande ledamöter och suppleanter ingått i gruppen:

- Anna Wallentheim (S)
- Pontus Andersson Garpvall (SD)
- Fredrik Kärrholm (M)
- Gudrun Nordborg (V).

Under riksmötet har forskare och utredare inom utskottets ämnesområden bjudits in för att redovisa sina resultat i samband med utskottssammanträden (se ovan i avsnittet Information under utskottssammanträde).

Vidare bistod riksdagens utvärderings- och forskningssekretariat (RUFs) utskottet med ett kunskapsunderlag inför utskottets studieresa till USA i februari 2024 (prot. 2023/24:5).

Forsknings- och framtidsfrågor

Den 18 april 2024 hölls i riksdagen en forskningsdag knuten till utskotten. Arrangemanget bestod av en utskottsspecifik del och en gemensam del. I den utskottsspecifika delen medverkade Henrik Andershed, professor i psykologi och kriminologi. Temat för utskottets seminarium var hur AI kan användas för att stödja brottsanalys och brottsförebyggande arbete. Under den gemensamma delen, för vilken talmannen stod värd, hölls ett seminarium med fokus på artificiell intelligens och dess möjligheter och begränsningar.

Utrikes resor

Under riksmötet genomförde utskottet en studieresa till USA. En delegation från utskottet besökte den 19–23 februari 2024 New York City och New Jersey. Syftet med resan var främst att fördjupa sig i olika frågor inom utskottets beredningsområde, främst frågor om brottsförebyggande arbete, bl.a. i utsatta områden, och arbete mot organiserad brottslighet, gängbrottslighet och skjutvapenvåld. Andra frågor som utskottet var intresserade av var bl.a. organisering och ledning av polisarbete samt arbetet mot våld i nära relationer, ungdomsbrottslighet och terrorism. I delegationen ingick Richard Jomshof (SD), Petter Löberg (S), Mikael Damsgaard (M), Anna Wallentheim (S), Katja Nyberg (SD), Torsten Elofsson (KD), Pontus Andersson Garpvall (SD), Ulrika Liljeberg (C), Rasmus Ling (MP), Mats Arkhem (SD), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Inkommande besök

- Den 3 oktober 2023 deltog Richard Jomshof (SD), Ardalan Shekarabi (S), Katja Nyberg (SD), Mikael Damsgaard (M), Gudrun Nordborg (V), Torsten Elofsson (KD), Rasmus Ling (MP) och Martin Melin (L) i ett möte med förvaltningsutskottet från det finska parlamentet.
- Den 13 mars 2024 deltog Richard Jomshof (SD), Petter Löberg (S), Katja Nyberg (SD), Mats Arkhem (SD), Fredrik Kärrholm (M) och Lotta Johnsson Fornarve (V) i ett möte med Finlands talman.
- Den 25 april 2024 deltog Anna Wallentheim (S), Mikael Damsgaard (M) och Torsten Elofsson (KD) i ett möte med Europarådets kommission mot rasism och intolerans (ECRI).